

EESTI NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIKU VABARIIGI ÜLEMNÕUKOGU JA VALITSUSE TEATAJA

14. märts 1986

Nr. 8 (793)

21. aastakäik

SISUKORD

I

105. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus sm. S. Neltsase autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.
106. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus sm. L.-F. Illissoni autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.
107. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus sm. H. Nõgu autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.

II

108. EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus «Eesti NSV-s tarbekaupade tootmise ja teenindussfääri arendamise kompleksprogrammi aastaiaks 1986—2000» kohta.
109. Eesti NSV Ministrite Nõukogu ja Eesti NSV Ametiühingute Nõukogu määrus sm. E.-R. Hõbe autasustamise kohta.
110. Eesti NSV Ministrite Nõukogu ja Eesti NSV Ametiühingute Nõukogu määrus sm. V. Faidenko autasustamise kohta.
111. Eesti NSV Ministrite Nõukogu ja Eesti NSV Ametiühingute Nõukogu määrus sm. V. Saare autasustamise kohta.

I

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

105 Sm. S. Neltsase autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga

Kauaaegse kohusetruu töö eest parteiorganeis ning viiekümnenda sünnipäeva puhul autasustada EKP Rakvere Rajoonikomitee üldosakonna juhatajat Svetlana Mihaili t. Neltsast Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜÜTEL

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 7. märtsil 1986.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

106 Sm. L.-F. Illissoni autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga

Aktiivse ühiskondliku tegevuse eest ning seitsmekümne viienda sünnipäeva puhul autasustada personaal pensionäri Leonhard-Fridrih Ado p. Illissoni Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜÜTEL

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 10. märtsil 1986.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

107 Sm. H. Nõgu autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga

Kauaaegse kohusetruu töö eest põllumajanduses ning viiekümnenda sünnipäeva puhul autasustada Nuia Rajoonidevahelise Põllumajandustehnika Tootmiskoondise juhatajat Heino Hugo p. Nõgu Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜÜTEL

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 10. märtsil 1986.

II

EESTIMAA KOMMUNISTLIKU PARTEI KESKKOMITEE JA
EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU MÄÄRUS**108** «Eesti NSV-s tarbekaupade tootmise ja teenindussfääri arendamise kompleksprogrammi aastaiks 1986—2000» kohta**Väljavõte:**

EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu märgivad, et partei majandusstrateegia kõrvalekaldumatu ellurakendamise alusel on käesoleval viisaastakul saavutatud nõukogude inimeste ainelise elujärje ja kultuuritaseme edasine tõus. On kasvanud elanike reaaltulud. Palju on tehtud elamistingimuste parandamiseks ning tervishoiu, hariduse, kultuuri ja spordi arendamiseks.

Järgjekindlalt täidetakse NLKP XXVI kongressi põhimõttelist suunist, mis näeb ette tarbekaupade tootmise ennakarengu. Viiakse ellu Eesti NSV tootlusprogrammi. On hakatud täielikumalt rahuldama elanike kasvavaid vajadusi mitmesuguste kaupade ja teenuste järele. On tugevnenud kaupade tootmise ja teenindussfääri materiaal-tehniline baas. Rööbiti spetsialiseeritud eriharudega tegelevad kaupade valmistamise ja teenuste osutamisega praktiliselt kõik Eesti NSV ministeeriumid, riiklikud komiteed ja keskasutused ning koondised, ettevõtted ja organisatsioonid.

Ühtlasi, nagu rõhutati NLKP Keskkomitee 1985. a. aprillipleenumil, on tarvis täielikumalt rahuldada nõudlust tööstuskaupade ja teenuste järele, küllastada turg vajaliku toodanguga, parandada kaupade kvaliteeti ja laiendada nende sortimenti ning tõsta teenindamiskultuuri.

Kommunistliku Partei poolt püstitatud selle ülesande lahendamine, mis näeb ette meie maa sotsiaalse ja majandusliku arengu kiirendamise teaduse ja tehnika progressi baasil, nõuab tarbekaupade tootmise ja teenindussfääri arendamise planeerimise ja juhtimise uutmist ning sotsialistliku majanduse võimaluste aktiivsemat ärakasutamist rahva heaolu pidevaks kasvuks ja sotsialistliku elulaadi täiustamiseks.

Pidades tarbekaupade tootmise ja teenindussfääri edasiarendamist tähtsaks sotsiaalseks ja poliitiliseks ülesandeks ning vastavalt NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu 25. septembri 1985. a. määrusele nr. 915 EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu määravad:

1. Kinnitada juurdelisatud «Eesti NSV-s tarbekaupade tootmise ja teenindussfääri arendamise kompleksprogramm aastaiks 1986—2000» (Eesti NSV kaupade ja teenuste programm), mis on välja töötatud vastavalt NLKP XXVI kongressi otsustele ja NLKP Keskkomitee 1985. a. aprillipleenumi suunistele ning on kaupade ja teenuste programmi ja «NSV Liidu majandusliku ja sotsiaalse arengu põhisuundade aastaiks 1986—1990 ning ajavahemikuks kuni 2000. aastani» koostisosaks.

Pidada partei-, nõukogude ja majandusorganite, ametiühingu- ja kom-somoliorganisatsioonide ning töökollektiivide peaülesandeks tarbekaupade tootmise ja teenindussfääri kiirendatud arengu tagamist. Nõukogude inimeste kasvavate vajaduste täielikumaks rahuldamiseks keskendada Eesti

NSV ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste ning liidulise alluvusega koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide jõupingutused Eesti NSV kaupade ja teenuste programmis ettenähtud ülesannete täitmisele.

3. Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel ning liidulise alluvusega koondistel, ettevõtetel ja organisatsioonidel rakendada abinõusid, mis näeksid ette:

kaupade sortimendi ja kvaliteedi põhjaliku parandamise ning heade tarbimisomadustega nõutavate toodete valmistamise;

kaupade tootmise ja teenindustööde mahtude suurendamise esmajärjekorras tootmisvõimsuste parema kasutamise, toodangu materjalimahukuse vähendamise, iga liiki ressursside säästliku kulutamise ning kapitaal-mahutuste efektiivsema kasutamise teel;

kapitaalmahutuste suunamise peamiselt kaupu valmistavate ja realseerivate ning teenuseid osutavate ettevõtete ümberseadmestamisele ja rekonstrueerimisele;

tarbekaupu valmistavate spetsialiseeritud ettevõtete ja tsehhide moodustamise A-grupi tööstusharudes;

elanikele teenuste osutamise kõigi ettevõtete ja organisatsioonide poolt, olenemata nende ametkondlikust alluvusest;

elanikele kaubanduslikke, elukondlikke ja muid teenuseid osutavate ettevõtete ja organisatsioonide struktuuri ja paigutuse täiustamise, nende lähendamise töö-, õppimis- ja elukohtadele ning nimetatud ettevõtetes ja organisatsioonides elanikele sobiva töörežiimi kehtestamise;

ehitusorganisatsioonide ja tellijaettevõtete juhtide vastutuse suurendamise kapitaalehitusplaanide täitmise ning ettevõtete ja organisatsioonide nende tootmisvõimsuste õigeaegse käikuandmise ja evitamise eest, mis on ette nähtud tarbekaupade tootmiseks ja realiseerimiseks ning teenindus- ja kaubandussfääri arendamiseks;

põhiliste kaupade ja teenuste kättesaadavuse erineva materiaalse kindlustatusega tarbijatele ning elanike sellistele kategooriatele, kes eriti vajavad ühiskonna hoolitsust ja abi (sõja- ja tööinvaliidid, vanurid, paljulapselised perekonnad jt.).

4. ENSV Kaubandusministeeriumil, ETKVL-il ning Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel, kellel on kaubandusvõrk, rakendada kaheteistkümnendal viisaastakul kompleksabinõusid Eesti NSV kaupade ja teenuste programmis ettenähtud ülesannete tingimusteta täitmiseks, mis näevad ette kaubanduse ja ühiskondliku toitlustuse arendamise ja parandamise, nende eriharude materiaalse baasi tugevdamise ning elanike kaubandusliku teenindamise progressiivsete vormide ja meetodite laialdase juurutamise. Täiustada kaubandusorganisatsioonide sidemeid tööstusega ning ostunõudluse uurimist ja prognoosimist. Tõhustada kontrolli kaupade kvaliteedi ja nende õigeaegse hankimise üle kooskõlastatud sortimendis.

5. ENSV Riiklikul Kutsehariduskomiteel, ENSV Kõrg- ja Keskerihariduse Ministeeriumil, ENSV Riiklikul Töökomiteel ning kohalikel partei- ja nõukogude organitel rakendada koos Eesti NSV teiste huvitatud ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste ning liidulise alluvusega koondiste, ettevõtete ja organisatsioonidega abinõusid tarbekaupu valmis-

tavate ja realiseerivate ning elanikele teenuseid osutavate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide täielikumaks kindlustamiseks kvalifitseeritud kaadriga, kes on suuteline evitada uut tehnikat ja tehnoloogiat ning ühitama mitmesuguseid tööalaseid funktsioone, samuti selle kaadri kinnistamiseks koondistes, ettevõtetes ja organisatsioonides.

6. ENSV Plaanikomiteel ning Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel töötada kergetööstuses ja teeninduses ning teistes eriharudes korraldatava majanduseksperimenti tulemuste alusel välja ning rakendada aastail 1986—1990 ellu abinõude süsteem planeerimise ning tarbekaupu valmistavate ja realiseerivate ning elanikele teenuseid osutavate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide majandusliku stimuleerimise edasiseks parandamiseks.

7. Linnade ja rajoonide täitevkomiteedel:

täielikumalt kasutada neile antud õigusi tarbekaupade tootmise ja teenindussfääri arendamise juhtimise ja kontrolli alal linna või rajooni territooriumil paiknevates ettevõtetes. Tagada kaupade tootmine ja teenuste osutamine kõigis ettevõtetes, olenemata nende ametkondlikust alluvusest, ning kohalike reservide maksimaalne ärakasutamine sel otstarbel. Seada sisse pidev kontroll elanike häireteta kindlustamise üle vajalike kaupade ja teenustega.

8. EKP linna- ja rajoonikomiteedel, linnade ja rajoonide täitevkomiteedel ning ametiühingu- ja komsomoliorganitel hoogustada organiseerimistööd Eesti NSV kaupade ja teenuste programmis ettenähtud ülesannete täitmiseks, mille eesmärk on elanike täielikum kindlustamine kaupade ja teenustega, pidades silmas, et kauba- ja teenusenõudluse rahuldamisega peab kaasnema aktiivne töö inimeste mõistlike vajaduste ja huvide kujundamisel.

Linnade ja rajoonide partei- ja nõukogude organid kannavad täit vastutust elanike kindlustamise eest kaupade ja teenustega, seda esmajärjekorras kohalike reservide maksimaalse ärakasutamise teel.

Eesti NSV kaupade ja teenuste programmi realiseerimisse peavad andma oma panuse iga linn ja rajoon, iga rahvamajandusharu, vabariigi kõik töökollektiivid.

Eesti NSV kaupade ja teenuste programmi realiseerimise käigus tuleb selgitada välja reserve ja täiendavaid võimalusi kaupade tootmise ja teenuste osutamise mahtude suurendamiseks ning nende kvaliteedi parandamiseks teaduse ja tehnika progressi saavutuste kasutamise ja tootmise edasise intensiivistamise baasil.

Suurendada tarbekaupade tootmise ja teenindussfääri arendamise ülesannete edukaks täitmiseks peetava sotsialistliku võistluse efektiivsust.

Rohkem hoolitseda vajalike tootmis-, sotsiaalsete ja olmetingimuste loomise eest nende koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide töötajatele, kes toodavad ja realiseerivad tarbekaupu ning osutavad elanikele teenuseid.

9. Kinnitada elanikele tasuliste teenuste osutamisel juhtivaiks Eesti NSV ministeeriumid, riiklikud komiteed ja keskasutused vastavalt lisale*.

* Lisa ei avaldata.

pannes neile vastavate teenuste sisseseadmise ja arendamise üldjuhtimise vabariigi ettevõtetes, asutustes ja organisatsioonides, kus selliste teenuste osutamine ei ole põhitegevus.

* *
* *

EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu rõhutavad, et tarbekaupade tootmine ja teenindussfääri arendamine ning sel alusel nõukogude inimeste elujärje edasine tõstmine on üks tähtsamaid parteilisi ja riiklikke ülesandeid, ning on kindlalt veendunud, et partei-, nõukogude, ametiühingu- ja komsomoliorganisatsioonid, tööstuse, kaubanduse ja teenindussfääri ning nendega seotud rahvamajandusharude ettevõtete juhid, töölised ja spetsialistid, kõik meie vabariigi töötajad teevad kõik vajaliku Eesti NSV kaupade ja teenuste programmi edukaks realiseerimiseks.

EKP Keskkomitee
sekretär
K. VAINO

Eesti NSV Ministrite Nõukogu
esimees
B. SAUL

Tallinn, 24. detsembril 1985. Nr. 646.

Kinnitatud
EKP Keskkomitee ja Eesti NSV
Ministrite Nõukogu
24. detsembri 1985. a. määrusega nr 646

Eesti NSV-s tarbekaupade tootmise ja teenindussfääri arendamise kompleksprogramm aastaks 1986—2000

Nõukogude Liidu Kommunistlik Partei viib järjekindlalt ellu majandusstrateegiat, mille kõrgeim eesmärk on rahva ainelise elujärje ja kultuuritaseme pidev tõus ning isiksuse igakülgseks arenguks vajalike tingimuste loomine. Programmiline seisukoht — kõik inimese nimel, kõik inimese heaks — omandab üha sügavama ja konkreetsema sisu.

Mitmekülgsemaks on muutunud nõukogude inimeste hingeelu, laienenud teadmiste omandamise ning kultuurilise ja kehalise arengu võimalused. Edukalt lahendatakse korteriprobleemi. Iga aastaga kasvavad töötajate reaaltulud ja ostuvõime, paraneb elanike varustamine toiduainete, kergetööstuskaupade, kultuuri- ja olme kaupade ning majatarvetega, suureneb osutatavate teenuste maht.

Elanike edasine parem kindlustamine tarbekaupade ja teenustega on partei sotsiaalpoliitika üks tähtsamaid koostisosi. Selle eesmärgi reaalse saavutamise tagab ühiskondliku tootmise pidev areng ja täiustamine, selle efektiivsuse ning nõukogude inimeste sotsiaalse ja tööalase aktiivsuse kasv.

I. «Eesti NSV-s tarbekaupade tootmise ja teenindussfääri arendamise kompleksprogrammi aastaks 1986—2000» põhisätted ja -ülesanded

«Eesti NSV-s tarbekaupade tootmise ja teenindussfääri arendamise kompleksprogramm aastaks 1986—2000» (Eesti NSV kaupade ja teenuste programm) on NLKP XXVI kongressi otsuste ja NLKP Keskkomitee 1985. aasta aprillipleenumi suuniste kohaselt väljatöötatud meie maa «Kaupade ja teenuste programmi aastaks 1986—2000» koostisosa.

Eesti NSV kaupade ja teenuste programmis on ette nähtud tarbekaupade tootmise igakülgne suurendamine, sortimendi laiendamine ja kvaliteedi parandamine ning teenindussfääri arendamine, programm koondab kõigi rahvamajandusharude jõupingutused kõige lähemate ja perspektiivsete ülesannete lahendamisele tööstuskaupade tootmise ja realiseerimise ning teenindussfääri arendamise valdkonnas.

Küiremini hakatakse arendama tarbekaupade tootmisele ja elanike teenindamisele spetsialiseerunud koondisi, ettevõtteid, organisatsioone, tsehhid ja jaoskondi. Nende materaal-tehnilist baasi tugevdatakse ajakohaste tehnikavahendite ja tehnoloogia laialdase juurutamise alusel. Paraneb kaupade tootmise ja teenindussfääri varustamine seadmete, materjalide ja komplekteerivate toodetega.

On kavas elanikke paremini kindlustada kergetööstuskaupade, iga liiki keerukate kodumasinade ja mitmesuguste teenustega. Ühtlasi hakatakse tegema sihikindlat ja tõhusat tööd nõukogude inimestel mõistlike vajaduste kujundamiseks, neis sotsialistliku olme- ja puhkekultuuri kasvatamiseks ning neile vaba aja täisväärtusliku kasutamise tingimuste loomiseks.

Põhitähelepanu on programmis pööratud kaupade kvaliteedi ja sortimendi parandamisele ning progressiivsete teenindusvormide juurutamisele ja osutatavate teenuste arvu suurendamisele kaubanduses, ühiskondlikus toitlustuses, elukondliku, elamu- ja kommunaal-, transpordi, turismi ja elanike teenindamise teistes valdkondades.

Suureneb Eesti NSV ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste ning linnade ja rajoonide täitevkomiteede osatähtsus ning nende vastutus elanike vajaduste rahuldamise eest kaupade ja teenuste järele ning kohalike reservide ja võimaluste täielikuma kasutamise eest.

Lahendades seostatult kaupade tootmise ja realiseerimise ning teenindussfääri arendamise küsimusi, näeb programm ette täiustada juhtimis- ja planeerimistegevust ning kindlustada vastavad koondised, ettevõtted, organisatsioonid, tsehhid ja jaoskonnad masskutsealade oskustöölise ja spetsialistidega ning laiendada ja süvendada tootmise kooperaerimist.

Kavandatud abinõude ellurakendamine võimaldab tõsta tarbekaupade tootmise ja teenindussfääri kvalitatiivselt uuele tasemele ning täielikumalt rahuldada nõukogude inimeste mitmesuguseid vajadusi.

II. Tarbekaupade tootmise arendamine ning kvaliteedi ja sortimendi parandamine

Tarbekaupade tootmise arendamise valdkonnas tuleb tagada nende väljalaske pidev suurendamine põhiliselt tootmise intensiivistamise teel selle korralduse parandamise, tootmisvõimsuste efektiivse kasutamise, ettevõtete rekonstrueerimise ja ümberseadmestamise, tehnoloogiliste protsesside täiustamise, ajakohaste toorme- ja materjaliliikide kasutamise, toodangu materjalimahukuse vähendamise ning ressursside säästliku kasutamise alusel.

Arendada tööstustarbekaupade tootmist vabariigis parandatud sortimendiga kergetööstuskaupade, kultuuri- ja olme kaupade ning majatarvete tootmise kiirema suurendamise alusel, saavutada nende kaupade tootmise selline tase ja kvaliteet, mis võimaldaks täielikult rahuldada elanike kasvavad vajadused kaupade järele ning tagaks nende konkurentsivõime.

Pidada elanike tarbeks kaupu valmistavate Eesti NSV ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste ning koondiste, ettevõtete, organisatsioonide, tsehhide ja jaoskondade esmajärguliseks ülesandeks toodete kvaliteedi ja sortimendi põhjalikku parandamist, nende tehnilise ja esteetilise taseme tõstmist ning töökindluse suurendamist.

Viia ellu sortimendipoliitikat, mis on suunatud toodete õigeaegsele uuendamisele kooskõlas moenõuetega ning arvestades elanike nõudluse eripära vastavalt nende materiaalse kindlustatuse erinevale tasemele, looduslikele ja kliimaatilistele tingimustele ning rahvuslikele traditsioonidele. Tagada ostjatele paremate tarbimisomadustega üldnõutavate kaupade laialdase valiku võimalus.

Suurendada 1990. aastaks tööstuskaupade tootmist vähemalt 23 protsenti ja 2000. aastaks 59—62 protsenti 1985. aastaga võrreldes.

Kergetööstuses tagada rõivaste ja jalatsite valmistamine kooskõlas aktiivselt kujundatava moega, mis vastab sotsialistlikule elulaadile, ning progressiivsete rõiva- ja jalatsimaterjalide, tegumoodide, konstruktsioonide ja mudelite kasutamine.

Suurendada kergetööstuskaupade väljalaske 1990. aastaks 1,4 miljardi rublani ja 2000. aastaks 1,73—1,78 miljardi rublani jaehindades (1985. aastal 1,2 miljardit rubla). Ennaktempos arendada lasterõivaste ja -jalatsite tootmist, et 1990. aastaks täielikult rahuldada elanike nõudlus lastekaupade järele.

Suurendada parema kvaliteediga uute kaupade väljalaske kaheteistkümnendal viisaastakul ligikaudu 41 protsendini ja 2000. aastaks 50 protsendini tarbekaupade tootmise üldmahust.

Suurendada naturaaltoorainest valmistatava kõrgekvaliteedilise riide ja sega toorainest valmistatava riide tootmist, kasutades uut liiki keemilist kiudu ja niiti. Parandada riide kunstilist kujundust ja värvilahendust.

Suurendada puuvillase riide tootmist 1990. aastaks 210 miljoni m²-ni ja 2000. aastaks 220 miljoni m²-ni ning lausriide tootmist 21 ja 57 miljoni m²-ni.

Tekstiilitööstust tuleb põhiliselt arendada tegutsevate ettevõtete ümberseadmestamise ja rekonstrueerimise teel, kusjuures Kohtla-Järvele ehitatakse kõrgevaliteedilise lausriide vabrik.

Tagada uue tehnika ja tehnoloogia alusel põhimõtteliselt uut liiki riide — džini — ning segatoorainest safaaririide valmistamine, suurendada parema viimistusega puuvillkangaste tootmist 1990. aastaks 150 miljoni meetrini ehk 41 protsendi võrra ning sellise kõrgevaliteedilise trükimustri- ja puuvillase ja linase riide väljalaset, mille viimistlemisel kasutatakse rotatsioontrükimasinaid, 1990. aastaks 3,5—4-kordseks. Näha ette evitada kaheteistkümnendal viisaastakul uut liiki trikookangaste (samet ja frotee), uut liiki lõngast ja niidist valmistatavate kergstruktuuriga kangaste, kostor- ja veluur- ning muud liiki viimistlusega villase peenkalevi tootmine, samuti kõrgevaliteedilise plüüsmööbliriide, laustrikoofrotee ja trikookergkanga valmistamine õmblustööstusele.

Suurendada trikootoodete valmistamist 1990. aastaks 25 miljoni ja 2000. aastaks 30 miljoni esemini ning sukkade ja sokkide valmistamist vastavalt 15,8 ja 19 miljoni paarini. Parandada trikootoodete värvigammat ja mustrit progressiivsete värvaine- ja viimistlusliikide kasutamise teel.

Tagada õmblustoodete valmistamine 1990. aastal 281 miljoni rubla ja 2000. aastal 300 miljoni rubla eest (jaehindades). Suurendada nende toodete valmistamist, mille järele valitsevat nõudlust rahuldatakse ebapiisavalt, pidades silmas täielikult rahuldada vabariigi elanike nõudlus laste- ja noorterõivaste, vanemaealistele ettenähtud rõivaste, ajakohaste tööriivaste (eriti põllumajandustöötajate tarbeks) ning odavate kaupade järele. Suurendada kaheteistkümnendal viisaastakul selliste rõivaste väljalaset, mille õmblemisel kasutatakse kergemaid soojustusmaterjale ning moodsate ja praktiliste esemete ja komplektide tootmist.

Sortimenti tuleb tunduvalt uuendada ja laiendada õmblustoodete parema modelleerimise ja konstrueerimise, progressiivse töötlemistehnoloogia, ajakohaste abi- ja lisamaterjalide, manuste ning mitmesuguste riide- ja viimistlusliikide kasutamise laialdase juurutamise teel.

Näha ette uuendada igal aastal vähemalt 60—70 protsenti tööstuslikult valmistatavate õmblustoodete mudelitest.

Suurendada nahkjalatsite tootmist 1990. aastaks 7,43 miljoni paarini ja 2000. aastaks 8,2 miljoni paarini. Laiendada naturaalnahast ja hügieeniliste omadustega uut liiki kunstnahast valmistatavate jalatsite tootmist. Tagada, et kaheteistkümnendal viisaastakul suurendataks mudeljalatsite väljalaset 2,2 korda, lastejalatsite väljalaset 1,39 korda ning polüuretaantallaga jalatsite valmistamist 2 korda.

Tagada **kultuuri- ja olme kaupade ning majatarvete** tootmise kasvu ennaktempo. Erilist tähelepanu tuleb pöörata selliste majatarvete ja igapäevaste tarbeesemete väljalaske suurendamisele, mis vähendavad ajakulu kodus majapidamises ning kergendavad tööd isiklikus abimajapidamises. Ennaktempos arendada tööstustarvete kaupade tootmist ettevõtetes, kellele nende kaupade valmistamine ei ole põhitegevuseks, peamiselt spetsialiseeritud tsehhide ja jaoskondade loomise, nende tehnilise taseme tõstmise ning ettevõtetevahelise koostöö arendamise teel.

Suurendada kultuuri- ja olmeakaupade ning majatarvete tootmist 1990. aastaks 0,80 miljardi rublani ning 2000. aastaks 1—1,1 miljardi rublani jae-hindades, kusjuures nende tootmine suureneb 1985. aastaga võrreldes vas-tavalt 1,4 ja 1,8—2 korda.

Vabariikliku alluvusega ettevõtetes suurendada kultuuri- ja olmekau-pade ning majatarvete tootmist 1990. aastaks 286 miljoni rublani ja 2000. aastaks 375 miljoni rublani.

ENSV Kohaliku Tööstuse Ministeeriumi süsteemis näha ette:

suurendada emailitud terasest toidunõude tootmist 1990. aastaks 2,4 korda, korraldades eriti nõutavate toidunõude valmistamise laialdases sortimendis;

suurendada mänguasjade ja nääriehete väljalaset 1990. aastaks 12 protsenti ning 2000. aastaks 38 protsenti, kusjuures kaheteistkümnendal viisaastakul evitatakse uut liiki keerukamate elektronmänguasjade toot-mine. Ennaktempos suurendada vahtlatekmänguasjade tootmist;

suurendada polüvinüülkloriidvaikude baasil valmistatavate pestavate tapeetide väljalaset 1990. aastaks 3,6 miljoni m²-ni. Samade tootmisvõim-sustega suurendada polüvinüülkloriidkile tootmist, et laiendada kooli- ja kantseleitarvete ja täispuhutavate mänguasjade valmistamist;

evitada kaheteistkümnendal viisaastakul põhimõtteliselt uute, väikese fosfaadisaldusega sünteetiliste pesemisvahendite tootmine;

ennaktempos arendada kaupade valmistamist kohalikust ja sekun-daarsest toorainest ning suurendada selliste kaupade tootmist kaheteist-kümnendal viisaastakul 67 protsendi võrra.

Näha ette rahuldada tööstuse vajadused papp- ja polümeerpakendite järele olemasolevate tootmisüksuste ümberseadmestamise ja uue tootmis-üksuse rajamise teel ENSV Kohaliku Tööstuse Ministeeriumi süsteemis.

Rahuldada täielikult elanike vajadused aiatööriistade ja -inventari jä-rele. Laiendada selliste masinate sortimenti, mis võimaldavad mehhanisee-rida tööd kodanike isiklikes abimajapidamistes ja aianduskruntidel, ning taimekasvatuses kasutatavate väikemehhaniseerimisvahendite sortimenti.

Elanikele vaba aja kasutamise paremate tingimuste loomiseks ja jõu-deaja veetmise korraldamiseks suurendada koduse töö tegemiseks vajalike esemete tootmist ja parandada nende sortimenti.

Suurendada sordinõude väljalaset 1990. aastaks 6,3 miljoni rublani ja 2000. aastaks 7,3 miljoni rublani. Täielikumalt rahuldada elanike nõudlust üksikute ja komplektsete toodete järele.

Tagada tarbekeemiakaupade valmistamine 1990. aastal 81 miljoni rub-la eest ja 2000. aastal 102 miljoni rubla eest. Arendada kiirendatud korras lakkide ja värvide ning puhastus- ja poleerimisvahendite tootmist.

Laiendada isikliku hügieeni tarvete sortimenti ja tõsta nende kvali-teeti. Evitada selle kaubagrupi uute toodete valmistamine.

Kiiremini suurendada spordi- ja turismikaupade tootmist ja laiendada nende sortimenti. Kaheteistkümnendal viisaastakul põhiliselt rahuldada va-jadused nende kaupade järele.

Suurendada mööbli tootmist 1990. aastaks 200 miljoni rublani ja 2000. aastaks 256 miljoni rublani jae-hindades. Laiendada köögi-, laste- ja muu

mööbli komplektide ja garnituuride tootmist (sealhulgas noortele perekondadele).

Parandada mööbli tarbimisomadusi ja tõsta selle esteetilist taset eesrindliku tehnoloogia juurutamise ning paremate dekoratiivsete ja kunstiliste karakteristikutega uute viimistlusmaterjalide väljatöötamise ja kasutuselevõtmise alusel. Jätkata mööbli sortimendi edasist täiustamist ja mugavuse suurendamist, arvestades korterite erinevat planeeringut.

Suurendada vabariigi territooriumil asuvates liidulise alluvusega koondestes, ettevõtetes ja organisatsioonides tööstustarbekaupade tootmist 1990. aastaks 258 miljoni rublani ja 2000. aastaks 415 miljoni rublani, suurendades 1990. aastaks tootmist 45 protseni võrra ja 2000. aastaks 2,3 korda 1985. aastaga võrreldes.

Näha ette rajada vähemalt 5 spetsialiseeritud tsehhi ja jaoskonda, tehes ehitustööd omal jõul ning kaasates vajaduse korral pangakrediiti.

Suurendada kodus kasutatavate raadioelektroonikaseadmete ja elektriliste kodumasinate väljalaset ja laiendada nende sortimenti.

Uute kultuuri- ja olme kaupade ning majatarvete tootmisse juurutamisel tuleb koondistel, ettevõtetel ja organisatsioonidel laialdasemalt kasutada Üleliidulise Uute Kaupade Tootmisse Juurutamise Koondise Eesti Filiaali näidiseid.

Suurendada trükitoodangu realiseerimise mahtu 1990. aastaks vähemalt 24 protsenti ning 2000. aastaks 1,6 korda. Täielikumalt rahuldada nõudlust laste-, noorsoo- ja ilukirjanduse ning teatmeteoste järele.

Pidades sotsiaalmajanduslikult väga tähtsaks kollektiivaianduse ja -kõogiviljakasvatuse arendamist, näha ette aianduskruntide kavandatava juurdekasvu tagamiseks vajalike materiaal-tehniliste ressursside eraldamine.

Rahuldada kaheteistkümnendal viisaastakul täielikult elanike nõudlus ehitusmaterjalide, sanitaartechnikaseadmete ja aiamaajade järele. Tunduvalt suurendada turule vajalike kaupade tootmist ehitusmaterjalitööstuse ettevõtetes.

Laiendada spetsiaalselt ettevalmistatud, tööstuses tekkivate tarbejätmete müüki tehnika- ja kunstiloominguga tegelemiseks.

III. Kaubanduse ja ühiskondliku toitlustuse arendamine

Tagada elanike kaubandusliku teenindamise põhjalik parandamine, kaubanduse mõju tugevdamine valmistatavate toodete sortimendi kujundamisele ja kvaliteedi parandamisele ning selliste, ostjatele mugavate, progressiivsete teenindusvormide aktiivne juurutamine, mis tunduvalt vähendavad ajakulu kaupade soetamisel.

Suurendada kaheteistkümnenda viisaastaku lõpuks kaupluste müügi-pinda tuhande inimese kohta 191 m²-ni ja 2000. aastaks 230 m²-ni linnades ning 250 m²-ni maal.

Paigutada ratsionaalselt ja spetsialiseerida jaekaubandusettevõtteid ning parandada nende töörežiimi, et luua elanikele maksimaalselt soodsad ostutingimused. Koondada kaheteistkümnenda viisaastaku lõpuks tehniliselt keerukate kultuuri- ja olme kaupade ning majatarvete, riide, rõivaste

ja jalatsite müük põhiliselt spetsialiseeritud kauplustesse, universaalkauplustesse ja kaubanduskeskustesse. Parandada metsa- ja ehitusmaterjalide müügi korraldust.

Järjekindlalt juurutada kaupade müügi progressiivseid vorme ja meetodeid. Arendada ja täiustada iseteenindamist, kasutades laialdaselt taaraseadmeid, müüki ettetellimisel ning kataloogide ja näidiste järgi. Tõsta kaubandusliku teenindamise kultuuri. Parandada saatekaubandust ning hooajaliste laatade korraldamist.

Suurendada ostjatele kauplustes osutatavate teenuste arvu. Aktiivsemalt kaasata sellele tööle valmistajaettevõtteid ning teenindus- ja transportiorganisatsioonid. Rahuldada elanike vajadusi suuremõõtmeliste ostude kojutoimetamise ning ostetud tehniliselt keerukate seadmete kodu paigaldamise järele. Organiseerida kaubanduses kõikjal teatme- ja konsultatsioonitalitusi. Tagada rõivaste juurdelõikamine ning nende parajaks- tegemine universaal- ja spetsialiseeritud kauplustes.

Arendada kaupade järeelmaksuga müüki ning tööstuskaupade komisjonimüüki. Tagada 1990. aastaks elanike vajaduste rahuldamine komisjonikaupluste teenuste järele.

Parandada maaelanike kaubanduslikku teenindamist, sealhulgas väikeasulates. Juurutada laialdasemalt maaelanikele soodsaid müügivorme ettetellimise korras ning ühekordset müüki vahetult põllul, brigaadides ja farmides.

Rakendada abinõusid hulgikaubandusettevõtete tegevuse tunduvaks parandamiseks ning nende vastutuse suurendamiseks jaekaubandusvõrgu häireteta varustamise eest kaupadega. Tagada kaubavarude koondamine põhiliselt hulgikaubandussüsteemi. Anda kaheteistkümnendal viisaastakul eksploatatsiooni üldkaubaladusid 30000 m² ning ajavahemikus kuni 2000. aastani vähemalt 45000 m² ulatuses ning jaotuskülmuteid 6000 tonni kauba üheaegseks hoidmiseks.

Eesti NSV tööstusministeeriumidel, kelle ettevõtted toodavad tarbekaupu, aktiivsemalt laiendada esinduskaupluste võrku, kasutades selleks nii omavahendeid kui ka pangakrediiti. Tõsta nende kaupluste osatähtsust uute kaupade nõudluse kujundamisel ja uurimisel ning nende kaupade reklaamimisel.

Kaubandusorganisatsioonidel ja tööstusettevõtetel täiustada oma tegevust elanike nõudluse uurimisel ja vajaduste kujundamisel ning propageerida ratsionaalse tarbimise aluseid. Parandada kaupade reklaami. Laialdasemalt kasutada selleks näitusmüüke, ostjate konverentse ning ajakirjandust, raadiot ja televisiooni.

Rakendada abinõusid ühiskondliku toitlustuse edasiarendamiseks, pidades seda nõukogude inimeste tervise tugevdamise, tööviljakuse tõstmise, toiduressursside säästliku kasutamise, koduseks toiduvalmistamiseks kulutatava aja vähendamise ning vaba aja kultuurse veetmise suuremate võimaluste loomisega seotud sotsiaal-majanduslike ülesannete eduka lahendamise üheks tingimuseks.

Rahuldada täielikumalt elanike vajadusi mitmekesise ja ratsionaalse toitumise järele, tagada toodangu kvaliteedi parandamine ja teeninduskultuuri tõstmine, sortimendi edasine laiendamine, kõrge valmidusastmega

pooltoodete, kulinaar- ja kondiitritoodete väljalaske suurendamine. Suurendada tunduvalt nende müüki töö-, õppimis- ja elukohtades.

Näha ette ühiskondliku toitlustuse kaubakäibe ennakkasv toiduainete realiseerimisega võrreldes.

Tagada ajavahemikus kuni 1990. aastani töötajate vajaduste rahuldamine ühiskondliku toitlustuse järele töökohas. Suurendada aastail 1986—2000 üldhariduskoolide sööklate võrku 5340 koha võrra, sealhulgas kahe-teistkümnendal viisaastakul 3940 koha võrra ning kõrgkoolides ja keskeri-õppeasutustes vastavalt 1520 ja 950 koha võrra.

Viia kahe-teistkümnendal viisaastakul lõpule töölis-, üliõpilas- ja koolisööklate üleviimine selliste lõunate väljastamisele, mis on komplekteeritud töö ja õppimise iseloomu ja tingimusi arvestades. Laiendada sooja toidu toimetamist töökohtadele katkematu tootmisprotsessiga ettevõtetes, samuti loomafarmidesse ja põllule ning tagada õhtuses ja öövahetuses töötajate varustamine sooja toiduga.

Kiirendada dieettoitlustamise arendamist. Avada dieetsööklad (-osakonnad) tootmisettevõtetes ja õppeasutustes vastavalt kehtivatele normatiividele.

Tõhustada riiklikku sanitaarjärelevalvet sanitaar- ja hügieenirežiimi järgimise üle ühiskondlikus toitlustuses.

IV. Teenindussfääri arendamine

Eeloleval perioodil suureneb teenuste osatähtsus nõukogude inimeste elutingimuste parandamises, nende vaimses ja kehalises arengus ning vaba aja otstarbekamas kasutamises.

Arenevad edasi elanikele ühiskondlikest tarbimisfondidest võimaldatavad väljamaksed ja soodustused. Nende fondide vahendeid suunatakse tervise kaitsele, laste kasvatamisele, haridusele, sotsiaalhooldusele, kultuuri edendamisele ja elanike muude vajaduste rahuldamisele. Peale tasuta teenuste osutamise on töötajate kasvavatest vajadustest ja huvidest lähtudes tarvis tagada mitmekülgse ja tõhusalt funktsioneeriva tasuta teenuste süsteemi loomine, nähes seejuures ette:

teenuste kvaliteedi parandamise, teeninduskultuuri tõstmise, progressiivsete teenindusvormide ja uute teenuseliikide juurutamise;

vabariigi suurte ja väikeste linnade ning erinevate rajoonide elanike teenustega kindlustamisel olevate erinevuste likvideerimise ja teenindussfääri ennakarengu maal;

teenindusettevõtete ja -organisatsioonide ratsionaalse paigutamise, nende lähendamise inimeste töö-, õppimis- ja elukohtadele ning nende ettevõtete ja organisatsioonide töötamise elanikele sobival ajal;

põhiliste teenuseliikide kättesaadavuse kõigile elanikerühmadele ja erineva jõukusastmega kodanikele ning sellistele elanikekategoriatele, kes eriti vajavad ühiskonna hoolitsust ja abi (töö- ja sõjainvaliidid, vanurid, paljulapselised perekonnad jt.), ning tasuta esemestamata teenuste laiendamise;

põhiliste tasuta teenuste järele elanike hulgas valitseva nõudluse uurimise ja vajaduse kujundamise meetodite täiustamise.

Kiirendada elanike teenindamisega vahetult tegelevate rahvamajandusharude arengut. Kaasata teenuste osutamisele kõigi Eesti NSV ministereeriumide ja keskasutuste ettevõtted ja organisatsioonid, olenemata nende spetsialiseerumisest ja põhitegevuse iseloomust.

Suurendada aastail 1986—2000 elanikele osutatavate tasuliste teenuste mahtu 1,8 korda, sealhulgas kaheteistkümnendal viisaastakul 24 protsenti.

Suurendada tasuliste teenuste mahtu, mida osutavad nende Eesti NSV ministereeriumide ja keskasutuste ettevõtted ja organisatsioonid, kellele selliste teenuste osutamine ei ole põhitegevus, 1990. aastaks 38—40 protsenti ja 2000. aastaks 2,2—2,4 korda.

Olmeteenused. Suunata nende areng elanike vajaduste täielikumale rahuldamisele mitmesuguste teenindusliikide järele, koduses majapidamises tööjõukulu vähendamisele ja töö kergendamisele ning nõukogude inimeste vaba aja rohkendamisele. Suurendada olmeteenuste realiseerimist elanikele 1990. aastaks vähemalt 29 protsenti ja 2000. aastaks 1,8 korda.

Rahuldada 1990. aastaks täielikult elanike vajadused raadioelektronikaaparatuuri, kodumasinate, mööbli ja muude majatarvete paranduse ja tehnohoolduse järele. Aktiivselt juurutada kodumasinate abonement- ja kiirteenindust, samuti rikkis kodumasinate vahetamist juba parandatud masinate vastu. Laiendada kõikjal valmistajaetevõtete osavõttu kultuuri- ja olme kaupade ning majatarvete parandamisest ja tehnohooldusest. Forsseeritult arendada pesu-, keemia-, sauna-, foto- ja üürimisteenindust, samuti olmemugavusi loovaid teenuseid.

Pidada õmblus-, jalatsi- ja mööbliteeninduse arendamisel peasuunaks tööde kõrge kvaliteedi tagamist ja moe nõuetele vastavust. Rajada rohkem salonge, kus õmmeldakse riideid ning valmistatakse jalatseid ja peakatteid kompleksis.

Laiendada üürimisateljeede teenuseid esmajoones üürimisfondi ulatuslikuma ja efektiivsema kasutamise teel. Paigutada need ateljeed üldjuhul elamurajoonidesse, ühiselamutesse, puhketsoonidesse ja suurtesse ettevõtetesse. Laiendada selliste spetsialiseeritud punktide nagu «Tee ise» ja «Osavad käed», samuti spordiinventari, aiatööriistade, suvemajade ja haagissuvilate üürimise punktide võrku.

Suurendada teenindustevõtete võimsusi peamiselt nende rekonstrueerimise ja ümberseadmestamise, tootmisprotsesside, laadimis- ja transporditööde ning laoooperatsioonide mehhaniseerimise ja automatiseerimise teel. Juurutada olmeteenuindusse automatiseeritud juhtimissüsteeme ja varustada see eriharju raadiodispetšsidevahenditega.

Laialdasemalt kaasata ettevõtteid ja organisatsioone, olenemata nende ametkondlikust alluvusest, ehitama teenindusobjekte. Laiendada olemasolevaid teenindustevõtteid ja ehitada uusi suurtes transpordisõlmedes. Suunata selleks otstarbeks nimetatud objektide ehitusele kaasatavate Eesti NSV ministereeriumide ja keskasutuste vahendeid.

Suurendada 1990. aastaks ehitusteeninduse mahtu vähemalt 4,3 korda, kaasates vastavaid teenindustöid tegema ENSV Ehitusministeeriumi ja Vabariikliku Koondise «Eesti Kolhoosiehitus» ehitusorganisatsioone ning ENSV Elamu- ja Kommunaalmajanduse Ministeeriumi ja teiste Eesti NSV

ministeeriumide ja keskasutuste remondi- ja ehitusorganisatsioone. Elanike tellimuste põhjal korterite remontimisel pöörata rohkem tähelepanu paremale viimistlusele ja korterite varustamisele sisseehitatud ja köögimööbliga. Suurendada maaelanikele ja aianduskooperatiividele osutatavate ehitusteenuste arvu ja mahtu. Rakendada abinõusid elanike tellimusel remondi- ja ehitustöid tegevate organisatsioonide paremaks varustamiseks seadmete, tööriistade ja materjalidega.

Laiendada tehnohooldusjaamade võrku, et rahuldada kaheteistkümnenda viisaastaku lõpuks põhiliselt elanike vajadused sõidukite tehnohoolduse ja remondi järele. Anda aastail 1986—2000 käiku ligemale 80 teeninduskohaga sõiduautode tehnohooldusjaamu. Seada tanklates sisse autode tehnohooldus- ja pisiremondikohad ning pesulad. Arendada neid teenuseid kooperatiivgaraazides ja avaparklates ning laialdasemalt kasutada selliste teenuste osutamiseks liikurtöökodasid.

Juurutada sõiduautode tehnohoolduse ja remondi ettevõtetes ajakohaseid diagnostikaliine ning progressiivseid tehnoloogilisi protsesse, mis tunduvalt tõstaksid tööviljakust ja remonditööde kvaliteeti.

Sõitjateveo teenused. Kõigi transpordiliikide edasiarendamise ja nende töö parandamise alusel täielikumalt rahuldada vajadusi sõitjateveo järele. Arvestada seejuures õppimise, puhkuseveetmise ja turismiga seoses olevat elanike kasvavat liikuvust, samuti sõidumugavuste ja teelolekuaja lühendamise suhtes esitatavaid suuremaid nõudmisi.

Suurendada üldkasutatava transpordi sõitjatekäivet 1990. aastaks 9,2 protsenti ja 2000. aastaks ligikaudu 1,3—1,4 korda.

Parandada sõitjate vedu raudteel, eriti hooajalise ja tippkoormuse perioodidel ning linnalähiliinidel.

Arendada ennaktempos sõitjate vedu õhustranspordiga. Suurendada selle osatähtsust üldises sõitjatekäibes 1990. aastaks 19 protsendini ja 2000. aastaks 22 protsendini. Suurendada vahemaandumiseta lendude arvu.

Suurendada mere- ja jõetranspordi osatähtsust sõitjate veol. Parandada praamiühendust Saaremaa ja Hiiümaaga. Kasutada maksimaalselt nende transpordiliikide võimalusi rahuldamiseks elanike turismi- ja puhkevajadusi. Suurendada laevadel ning mere- ja jõevaksalites osutatavate kõrvalteenuste arvu.

Aktiivsemalt arendada autobussitransporti linnalähi-, kaug- ja maaliinidel.

Parandada elanike veoteenindust linnades. Suurendada linnatranspordi sõitjatekäivet 1990. aastaks 12 protsenti ja 2000. aastaks 1,6 korda. Laiendada linnatranspordiliinide võrku.

Tagada elektertranspordi eelisarendamine ja avada kiirtrammiliiklus.

Suurendada kõigi linnauhissõidukite ekspluatatsioonikiirust ja lühendada liiklusintervalle tipptundidel. Arendada taksomajandeid ja laiendada liiniautode võrku.

Tõsta sõitjate teenindamise kvaliteeti ja kultuuri. Ehitada uusi ja rekonstrueerida olemasolevaid raudtee-, mere- ja jõevaksaleid ning autobussi- ja lennujaamu. Rajada baasarvutuskomplekse piletimüügioperatsioonide automatiseerimise tagamiseks. Parandada piletimüügikorraldust ja suurendada piletikassade arvu. Arendada teatmeteendust ja tõsta reisi-

jate teenindamise mehhaniseerituse taset. Oluliselt parandada vaksalite varustatust selvepakihoidlatega.

Sideteenused. Suurendada elanikele osutatavate sideteenuste mahtu 1990. aastaks 51 protsenti ja 2000. aastaks 2,3—2,4 korda.

Arendada ennaktempos telefonsideteenuseid. Varustada linnaelanikud põhiliselt 2000. aastaks korteritefonidega ja tunduvalt tõsta maa- piirkondade telefoniseerimise taset. Anda vähemalt 75 protsenti ekspluatatsiooniantavatest telefonidest elanike käsutusse.

Likvideerida telefonside materiaal-tehnilise baasi arengu mahajäämus elamu-, kultuuri- ja elukondlike objektide ehituse tempost.

Rahuldada elanike vajadused taksofonide järele, laiendades nende võrku ettevõtetes, asutustes, organisatsioonides ja kolhoosides, samuti kuurordi- ja puhketsoonides, vaksalites ja teistes rahvarohketes kohtades. Suurendada kaugtaksofonide arvu 1990. aastaks vähemalt 2,5 korda ja 2000. aastaks 6 korda. Parandada kõigi kaugsõidureisijate sidealast teenindamist.

Tõsta telefon-, telegraaf- ja postsideteenuste kvaliteeti, aktiivsemalt juurutada uusi teenuseliike. Kiirendada mehhaniseeritud postikandevahendite juurutamist. Parandada maaelanike postiteenindust. Rahuldada elanike vajadused postisaadetiste taara järele.

Laiendada stereofoonilist ringhäälingut. Viia põhiliselt lõpule kolme programmiga traathäälingusüsteemi juurutamine. Tagada, et värviteleviisioonisaateid oleks võimalik näha praktiliselt kogu vabariigi territooriumil. Suurendada samaaegsete televiisiooniprogrammide arvu ja parandada nende kvaliteeti.

Arendada kaabelteleviisiooni, seda esmajoones suurtes linnades, et tagada televiisioonisaadete kõrgekvaliteediline edastamine. Rajada infotalitused, kus kasutatakse uusimat sidetehnikat ja arvuteid.

Elamu- ja kommunaalmajanduse teenused. Suunata elamu- ja kommunaalmajanduse areng elamute heakorrastuse, korrashoiu ja ekspluatatsiooni kvaliteedi parandamisele ning elanike kommunaalteenustega võimalikult ulatuslikuma hõlmatuse tagamisele. Likvideerida plaanipäraselt varisemisohtlikke elamuid ning 2000. aastaks elamufond majades, mis ei vasta sanitaarsetele ja tehnilistele nõuetele.

Arendada olemasolevaid kommunaalteenuseliike. Uurida elanike nõudlust ja juurutada uusi teenuseid, mida võiksid pakkuda elanikele elamu- ja kommunaalmajanduse remondi- ja ehitus- ning ekspluatatsiooni-organisatsioonid. Näha ette kasutada elanike teenindamiseks suuremas ulatuses elamute keldri- ja muid ruume, mis on praegu nende ettevõtete ja asutuste kasutuses, kes ei tegele elanike teenindamisega. Suurendada elamu- ja kommunaalmajanduse teenuste mahtu 1990. aastaks 20—22 protsenti ja 2000. aastaks 1,8—1,9 korda.

Varustada täielikult kõik linnad ja alevid 1995. aastaks veevärgi ja kvaliteetse joogiveega ning efektiivsete heitveepuhastusseadmetega, millega ühendatakse kõik kanalisatsiooniobjektid. Parandada individuaalelamupiirkondade heakorrastust. Tagada ühistatud elamufondile 2000. aastaks soojaveevarustus, vannid või dušid. Parandada asulate sanitaarpuhastust ja suurendada olmejäätmete tööstusliku utiliseerimise mahtusid.

Tagada, et 1990. aastaks oleks paigaldatud statsionaarsed gaasi- või elektripliidid 95 protsendil ühistatud elamufondi korteritest ja 2000. aastaks kõigis selle elamufondi korterites.

Moodustada maapiirkondades kommunaalmajandusobjektide eksploatatsioonitalitused.

Suurendada elanike tellimisel tehtavate remonditeenuste arvu ja mahutu. Praktiseerida elamutes kollektiivselt kasutatavate kultuuri- ja olmeteenuste korraldamist, varustada selleks otstarbeks eraldatavad ruumid vajalike seadmetega.

Suurendada 1990. aastaks hotellikohtade arvu 14 protsenti ja 2000. aastaks 1,5 korda. Parandada teenindamist ning seada hotellides ja ühiselamutes sisse uued teenuseliigid.

Arendada teenuste osutamist elamispinna vahetuse, korteriremondi ning individuaalelamute, aiamajade ja kooperatiivgaraažide projekteerimise alal, samuti tehnilise inventeerimise büroode teenuseid.

Kultuuriasutuste teenused. Suurendada kultuuriasutuste teenuste osatähtsust nõukogude inimeste ideelises, kõlbelises ja esteetilises kasvatamises ning nende mitmekülgsete vaimsete tarvete täielikumas rahuldamises. Tõsta elanike kultuurialase teenindamise kvaliteeti ning arendada selle uusi progressiivseid liike ja vorme.

Jätkata kultuuri- ja kunstiasutuste võrgu plaanipärast laiendamist, seda eriti massilise elamuehituse paikades ja maal. Suurendada rändkinode töö efektiivsust ja parandada nende töö kvaliteeti, juurutada uusi kinoteenindusvorme ja parandada filmireklaami. Aidata kaasa videoklubide moodustamisele ja arendada videokassettide üürimist.

Rajada polüfunktsionaalseid kultuuriobjekte ning linnade ja rajoonide kultuuri- ja spordikomplekse. Suurendada klubiliste asutuste osatähtsust elanike vaba aja sisustamises, seda eriti maal. Kasutada seejuures aktiivsemalt uusi tehnikavahendeid (videomagnetofone, telerimänge jm.). Maal kasutada laialdasemalt kultuurialase teenindamise väljasõiduvorme. Näha klubides ette huviringide ja -kursuste tegevus. Laiendada teatrikunsti väikevormide kasutamist.

Tagada kultuuri- ja puhkeparkide tegevuse edasine parandamine ja rajada rändatraktsioonikomplekse.

Turismi- ja ekskursiooniteenused. Tagada selliste turismi- ja ekskursiooniteenuste edasiarendamine, mis etendavad tähtsat osa nõukogude inimeste patriootlikus kasvatuses, nende tervise tugevdamises ja kultuuritahemise tõstmises. Suurendada turismi- ja ekskursiooniteenuste mahtu 1990. aastaks 40 protsenti ja 2000. aastaks 2 korda.

Tõsta turismi- ja ekskursiooniteenuste kvaliteeti, arendada nende vorme ja liike. Parandada töötajate kompleksset teenindamist turismiasutustes (sealhulgas majutamine, toitlustamine, veo-, ekskursiooni- ja muu teenindus). Arendada aktiivse turismi marsruute ja taliturismi. Luua tingimused vanemate ja laste, noorte ja autoamatööride matkadeks ja puhkuseveetmiseks. Tagada turismiobjektide ratsionaalne kasutamine nende tegevushooaja pikendamise teel, seal kus võimalik, aga ka aastaringse kasutamise teel.

Ehitada 2000. aastaks Eesti Vabariikliku Turismi- ja Ekskursiooninõukogu süsteemis kokku 2850 kohaga turismikomplekse, -hotelle, -baase ja käämpinguid.

Rahuldada täielikult turismi- ja ekskursiooniorganisatsioonide vajadused turismi- ja spordiinventari, jalgrataste, paatide ja autohaagiste järele ning laiendada nende üürimist.

Praktiseerida laialdasemalt raudteerongide, autobusside, mere- ja jõelaevade, kommunaal- ja ametkondlike võõrastemajade, ühiselamute, toitlustusettevõtete, spordirajatiste ja klubide rentimist turismi eesmärgil. Kaasata aktiivsemalt mitmesuguste ministeeriumide ja keskasutuste ettevõtteid turistidele lisateenuseid osutama.

Laiendada teenuseid, mida osutavad nõukogude kodanikele NSVL Riikliku Välisturismi Komitee Tallinna Osakonna ettevõtted.

Kehakultuuri- ja spordiasutuste teenused. Arendada teenuseid, mida osutavad kehakultuuri- ja spordiasutused. Juurutada traditsioonilise teenindamise (tervise ja üldkehalise ettevalmistuse, iluuisutamise-, iluvõimlemise-, ujumis- jms. rühmad) kõrval uusi teenuseliike. Suurendada elukohajärgsete tervistuskomplekside arvu ja praktiseerida seal laialdasemalt elanike kehakultuuriharrastust. Saavutada, et iga töökollektiivi käsutuses oleksid lähemal aastail lihtsad spordirajatised. Parandada olemasolevate spordiasutuste varustamist inventariga.

Tõhusamalt kasutada olemasolevaid spordirajatise (olenemata nende ametkondlikust alluvusest) kehakultuuriharrastuseks ja etendusüritusteks.

Sanatooriumide, kuurortide ja tervistusasutuste teenused. Tagada töötajate vajaduste täielikum rahuldamine tervistava puhkuse ning sanatooriumi- ja kuurorditeeninduse järele. Suurendada seda liiki teenuste mahtu 1990. aastaks 15 protsenti ja 2000. aastaks 1,8 korda. Arendada mitmesuguseid lisateenuseid puhkajate individuaalseid tarvidusi arvestades.

Laiendada sanatooriumide, kuurortide, pansionaatide, puhkekodude ja -baaside võrku, ehitada neid peamiselt suurte objektidena, mille tehnoarajatise ja heakorrasuse tase on kõrge. Tervistusasutuste ehitamisel ja rekonstrueerimisel arvestada vanemate soovi veeta puhkus koos lastega.

Isemajandavate ravi- ja profülaktikaasutuste teenused. Igati arendades tasuta meditsiinilist teenindamist, laiendada elanike vajadusi arvestades isemajandavate ravi- ja profülaktikaasutuste teenuseid. Laiendada isemajandavate konsultatiivdiagnostika-, stomatoloogia-, oftalmoloogia- ja muude raviasutuste võrku. Luua tingimused kvalifitseeritud meditsiinikaadri kaasamiseks konsultatsioonide andmisele ja haiguste diagnoosimisele.

Oigusalased teenused. Tõsta õigusnõuandlate ja notariaalkontorite töö taset ja kvaliteeti elanike teenindamisel. Laiendada õigusnõuandlate ja notariaalkontorite võrku, tugevdada nende materiaal-tehnilist baasi ja varustada need vajalike orgtehnikavahenditega. Rakendada abinõusid, et luua tingimused elanikele vahetult ettevõtetes, ehitustel, kolhoosides ja sovhoosides osutatavate õigusalaste teenuste edasiseks laiendamiseks.

Tagada riikliku kindlustuse asutuste ja hoiukassade poolt osutatavate teenuste edasiarendamine. Täiustada olemasolevaid kindlustusliike ja seada sisse isiku- ja varakindlustuse uusi liike, mis vastavad kodanike vaja-

dustele. Näha ette laiendada hoiukassade süsteemis edasi hoiustajate arvel-
dusi kaubandus-, olme-, kommunaal- ja teiste ettevõtetega, võtta kasutu-
sele sularahata arvelduste uusi vorme. Arendada teenuseid rahaliste va-
hendite ülekandmise, riigilaenuobligatsioonide, dokumentide ja muude
väärtuste hoidmise alal. Tugevdada hoiukassade materiaal-tehnilist baasi,
juurutada hoiustamisoperatsioonide automatiseeritud süsteemi, luua tingi-
mused operatsioonide kvaliteetseks sooritamiseks ja elanike teenindamise
kultuuri tõstmiseks.

Tarbijate kooperasiiooni ettevõtete ja organisatsioonide ning sovhooside ja kolhooside poolt osutatavad teenused. Täiustada olemasolevaid teenuseliike ja arendada uusi, mida osutavad elanikele, esmajoones maaelanikele tarbijate kooperasiiooni ettevõtted ja organisatsioonid. Laialdasemalt praktiseerida sovhooside ja teiste riiklike põllumajandusettevõtete poolt kodanike tellimisel tasu eest selliste teenuste osutamist nagu õueaiamaa kündmine, aedade kaitsmine kahjurite ja haiguste eest, aiatööinventari parandamine ja tehnohooldus, saaduste realiseerimine, transpordi- ja muud tööd. Abistada individuaalelamute ehitamisel, remontimisel ja heakorrastamisel ning kohalikust toorainest ja tootmisjäätmeist kütuse varumisel ja kohaletoimetamisel.

Soovitada kolhoosidel igati abistada kolhoosnikke isikliku abimajapidamise arendamisel ja individuaalelamute ehitamisel, elamute ja muude hoonete remontimisel ja heakorrastamisel.

V. Teaduse ja tehnika progress ning tarbekaupade tootmise ja realiseerimise ja teenindussfääri materiaal-tehnilise baasi arendamine

Lähtudes partei poolt kavandatud kursist majanduse igakülgselt intensiivistamisele teaduse ja tehnika progressi kiirendamise alusel, tagada kvalitatiivselt uue taseme saavutamine tarbekaupade tootmise ja realiseerimise ning teenindussfääri arendamisel.

Võtta tarvitusele abinõud kaupade tootmise ja realiseerimise ning teenindussfääri valdkonnas fundamentaalteaduste alal tehtavate uuringute tulemuste kasutamise alusel rakenduslike teaduslike tööde edasiarendamiseks ja nende taseme tõstmiseks.

Pöörata erilist tähelepanu kauba- ja teenusevajaduste ja -nõudluse arengu ning kujunemise seaduspärasuste tundmaõppimisele ja sotsialistlikus ühiskonnas tarbimise poolt tootmise arengule avaldatava mõju uurimisele.

Koondada teadus-, konstrueerimis- ja tehnoloogiaorganisatsioonide ning tööstusettevõtete jõupingutused tarbekaupade tootmise ja teenindussfääri tehnilise taseme ja efektiivsuse tõstmise aktuaalsete probleemide lahendamisele.

Kiirendada progressiivse tehnika, paindlike tootmismoodulite ja süsteemide, töö- ja ressursisäästlike tehnoloogiate ning uut liiki toorme ja konstruktsioonimaterjalide loomist ja juurutamist. Laialdasemalt kasutada masina- ja agregaadisüsteeme, mis tagavad tehnoloogiliste protsesside mehhaniseerimise ja automatiseerimise.

Suunata teaduslikud uuringud ja konstruktsioonilahendid kõrge kvaliteediga kultuuri- ja olmekaupade ning majatarvete loomisele uute konstruktsioonimaterjalide, laseritehnika, elektronregulatsiooniskeemide, mikroprogrammilise ja kaugjuhtimise, plokk-konstrueerimise, toodete miniatüriseerimise, unifitseerimise ja tüpiseerimise alusel.

Näha ette toorainebaasi edasiarendamine ja täiustamine ning tarbekaupu tootvate koondiste ja ettevõtete häireteta varustamine vajalike ressurssidega.

Rakendada abinõusid parandatud ketrusomadustega saagirikaste lina-sortide tootmise laiendamiseks, villa kvaliteedi parandamiseks ning toor-naha ja -karusnaha paremaks varumiseks ja algtöötlemiseks.

Näha ENSV Kergetööstusministeeriumi osas ette:

Tekstiilitööstuses — pneumomehhaanilise ketrusviisi ja süstikuta kudumise jätkuv juurutamine, viimistluskäitiste põhjalik ümberseadmestamine: puuvillakombinaadi «Kreenholmi Manufaktuur» viimistlusvabriku rekonstrueerimine džiiniriide ja segatoorainest safaaririide tootmiseks, Pärnu Linakombinaadi viimistlusüksuste rekonstrueerimine;

vabrikute «Keila» ja «Areng» rekonstrueerimine imporditavate kompleksseadmete baasil vormikindla trikooriide ja narmastikuga mööbliriide tootmiseks;

1. Detsembri nim. Vabriku ketrusüksuse rekonstrueerimine (koos villase kiu värvimise ja karboniseerimise tsehhi rekonstrueerimisega), kamm-lindi värvimise organiseerimine vabrikus «Keila».

Ömblustööstuses — komplekselt mehhaniseeritud liinide juurutamine; Tallinna Ömblustootmiskoondise «Baltika», V. Klementi nimelise Tallinna Ömblustootmiskoondise, ömblusvabrikute «Sangar» ja «Võit» tsehhide rekonstrueerimine ja ümberseadmestamine.

Naha- ja jalatsitööstuses — progressiivse tallavalumeetodi laialdasem juurutamine, karusnahatsehhi ümberseadmestamine.

Trikootažitööstuses — tekstiilivabriku «Punane Koit» ümberseadmestamine, Tallinna Trikotaažitootmiskoondise «Marat» värvimis- ja viimistlustsehhide rekonstrueerimine ja trikoopesuvabriku laiendamine.

Tehnoloogiliste protsesside automatiseeritud juhtimissüsteemide (TEPAJUS) juurutamine koos mikroprotsessorsüsteemide ja miniarvutite kasutamisega. Tallinna Teadustootmiskoondises «Mistra» 1987. aastal TEPAJUS-i «Muster» ja 1988. aastal TEPAJUS-i «Energia» kasutuselevõtmine. Kaheteistkümnendal viisaastakul TEPAJUS-i «Robotiseerimine» väljatöötamine.

Näha ENSV Kohaliku Tööstuse Ministeeriumi osas ette:

tehases «Tarbeklaas» klaasi keemilise poleerimise tsehhi käikuandmine;

polüvinüülkloriidkilele trükkimise tehnoloogia juurutamine;

aiatöövahendite montaaži mehhaniseerimine;

polüetüleenkottide tootmise automaatliini juurutamine;

värvivillimise automaatliinide juurutamine;

parfümeeria- ja kosmeetikatoodete pakendamise automaatliinide juurutamine.

Tagada kaubanduse materiaalse baasi kiirendatud ümberseadmestamine. Organiseerida kompleksse ratsionaliseerimise alusel teaduse ja tehnika progressi saavutuste, ratsionaalse kaubavarustussüsteemi ning ajakohaste ja elanikele mugavate kaubandusliku teenindamise vormide laialdane juurutamine. Ehitada hästimehhaniseeritud kaubanduskeskusi, univerversaal- ja spetsialiseeritud kauplusi ning hulgibaase.

Suurendada olemasolevate jae- ja hulgikaubandusettevõtete töö efektiivsust töömahukate protsesside automatiseerimise ja mehhaniseerimise, kaupade liikumise tehnoloogiliste skeemide täiustamise, laoruumide kasuliku mahu maksimaalse ärakasutamise ja nende varustamise teel riilitevaheliste virnastite, konteinerite, alusplaatide ja muude vajalike seadmetega.

Kasutada kaubanduses ja ühiskondlikus toitlustamises laialdasemalt automatiseeritud juhtimissüsteeme. Tagada uusimate arvutustehnikavahendite kiirendatud kasutuselevõtmine planeerimiseks, kaubavarude suunamiseks, arvestuseks ja kontrolliks nendes eriharudes, samuti elanike kaubandusliku tundmaõppimiseks ja prognoosimiseks.

Kaupade kvaliteedi säilitamiseks ja nende kadude vähendamiseks, kaubanduskultuuri tõstmiseks, ostjate aja säästmiseks ja töötajate töökoormuse vähendamiseks kaupade veol ja müügil suurendada kaupade pakkimise ja tööstusliku fassimise mahtu.

Arendada ennaktempos väikepakendis kaupade väljalaset nende tootmise kasvu üldmahuga võrreldes. Parandada pakendi kvaliteeti ja vastupidavust ning kunstilist kujundust.

Teha teaduslikke uuringuid, et arendada intensiivselt teenindussfääri eriharused, parandada elanike teenindamise kvaliteeti ja täiustada selle vorme ja tingimusi, mehhaniseerida ja automatiseerida tööd nendes eriharudes ning hoida kokku materiaalseid ja tööjõuressursse.

Parandada teenindusettevõtete varustamist kvaliteetse tooraine ja materjalide ning kemikaalidega.

Erilist tähelepanu pöörata:

pesumajades — selliste kõrgtootlike automatiseeritud seadmete väljatöötamisele ja juurutamisele, mis võimaldaksid korraldada pesuteenindust tervikliku tsükliks pesu pesemisest selle pakkimiseni;

keemilise puhastuse ettevõtetes — selliste masinate väljatöötamisele ja juurutamisele, mis töötavad orgaanilisi lahusteid ja kordussoojust kasutades;

kodumasinade remondi ettevõtetes — remonditud masinate ja seadmete diagnostika ja kvaliteedi kontrollimise (sealhulgas tellija kodus) ajakohaste vahendite väljatöötamisele ja juurutamisele. Võtta kasutusele kompleksaparaadid värvitelerite parandamiseks;

jalatsiparandusettevõtetes — jalatsite kiirparanduse tehnoloogiliste protsesside väljatöötamisele ja juurutamisele, kasutades uusi sünteetilisi materjale ja seadmeid.

Tugevdada linnaühisõidukite remondi- ja eksploatatsioonibaasi. Võtta kasutusele liikluse juhtimise ja reguleerimise automatiseeritud süsteemid, samuti kogu maapealse linnaühistranspordi (olenemata ametkondlikust kuuluvusest) töö tsentraliseeritud dispetsjuhtimine.

Hankida sideettevõtetele rohkem automaattelefonijaamade seadmeid, kaablit ja ülekanadesüsteeme magistraal-, piirkonna- ja kohalike võrkude tarbeks ning muid seadmeid.

Kasutada linnade ja maanteede telefoniseerimiseks laialdasemalt uut liiki kaablit, ajakohaseid elektron- ja kvaasielektronautomaattelefonijaamu, arvedastussüsteeme ja muud progressiivset sidetehnikat. Kiirendada mehhaniseeritud postikandevahendite kasutuselevõtmist.

Aktiivsemalt rekonstrueerida ja moderniseerida turismi- ja ekskursiooniasutusi, sanatooriume, kuurorte ja tervistusasutusi. Tugevdada nende materiaal-tehnilist baasi. Tagada vajalikus koguses seadmete, inventari ja sõidukite hankimine nendele organisatsioonidele.

Näha majandusliku ja sotsiaalse arengu plaanides ette eraldada kapitalmahutusi ja materiaalseid ressursse tarbekaupade tootmise ja realiseerimise ning teenindussfääri arendamise programmis ettenähtud ülesannete täitmiseks. Eraldatavaid vahendeid kasutada peamiselt ettevõtete ümberseadmestamiseks ja rekonstrueerimiseks, harukondadevaheliste disproportsioonide kõrvaldamiseks, olemasolevate võimsuste paremaks ärakasutamiseks ja tööviljakuse tõstmiseks.

«A» grupi tööstusharudes arendada tehniliselt keerukate kultuuri- ja olme kaupade ning majatarvete ja nende komplekteerivate toodete väljalaske võimsusi, kasutada paremini nende eriharude teaduslik-tehnilist potentsiaali ning tootmistehnoloogiat ja -korralduse taset. Moodustada kõigis ettevõtteis kaupade tootmise spetsialiseeritud tsehhid ja jaoskonnad.

VI. Tarbekaupu tootvate ja realiseerivate ning teenuseid osutavate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide kindlustamine tööliste ja spetsialistide kaadriga

Rakendada abinõusid tarbekaupu tootvate ja realiseerivate ning teenuseid osutavate koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide vajaduse täielikumaks rahuldamiseks laia profiiliga oskustööliste ja keskeriharidusega spetsialistide järele, kes on suutelised kiiresti evitada uut tehnikat ja tehnoloogiat, ühitama mitmesuguseid tööalaseid funktsioone ning tagama kõrge teeninduskultuuri. Valmistada kaheteistkümnendal viisaastakul kerge- ja kohaliku tööstuse, kaubanduse ja ühiskondliku toitlustuse, elamu- ja kommunaalmajanduse ning teenindusettevõtetele ja -organisatsioonidele kutsekoolides ette 10 700 töölisi.

Tagada töölistekaadri ettevalmistamiseks ettenähtud materiaal-tehnilise baasi edasiarendamine ja tugevdamine. Anda aastail 1986—1990 nimetatud eriharude ettevõtete ja organisatsioonide baasil käiku kutsekoole 720 õpilasele.

Suurendada haridusorganite osatähtsust kaubandusele ja teenindusele kaadrit ettevalmistavate kutsekoolide komplekteerimises üldhariduskooli lõpetanud noortega ning nende eriharude masskutsealade omandamisega seotud tööõpetuse tõhustamises koolide vanemates klassides. Tagada tööstus-, kaubandus- ja teenindusettevõtete osavõtt õpilaste tööõpetuse materiaalse õppebaasi loomisest ja tugevdamisest. Täiustada linnade ja rajoonide täitevkomiteede juures asuvate noorte töölerakendamise- ja kutsesuunifluskomisjonide tegevust.

Näha ette täielikumalt rahuldada tarbekaupu tootvate eriharude ning kaubandus- ja teenindusettevõtete vajadusi kõrge kvalifikatsiooniga spetsialistide järele.

Laiendada disainerite, mudeldajate, dekoorijate ning elanike kauba- ja teenusnõudluse uurimise ja prognoosimise, samuti hotelli-, turismi- ja ekskursiooniteeninduse spetsialistide ettevalmistamist. Tugevdada nimetatud spetsialistide ettevalmistavate kõrgkoolide ja keskeriõppeasutuste materiaalset õppebaasi.

Täiustada töötajate, sealhulgas juhtivate töötajate kvalifikatsiooni tõstmise süsteemi, pidades silmas, et nad omandaksid eesrindlikke juhtimis-, planeerimis- ning töö- ja tootmiskorraldusmeetodeid ning teaduse ja tehnika progressi saavutusi.

Tagada kvalifitseeritud töötajate kinnistamine tarbekaupu tootvates ning kaubandus- ja teenindusettevõtetes, pöörates rohkem tähelepanu tootmiskultuuri tõstmisele ning töötajate sotsiaalsete ja olmetingimuste parandamisele. Täielikumalt rahuldada nende eriharude töötajate vajadusi elamispinna, koolieelsete lasteasutuste ja sotsiaal-kultuuriliste objektide järele.

Tõsta töönormide teadusliku põhjendatuse taset ettevõtetes ning täiustada töökorraldust uue tehnika ja tootmistehnoloogia juurutamist arvestades. Laialdasemalt rakendada progressiivseid töötasustamisvorme ja ratsionaalseid töörežiime ning kutsealade ja tööalaste funktsioonide ühitamist. Ulatuslikumalt kasutada kodanike kodustöötamist, sealhulgas põhitööst vabal ajal, ning aktiivsemalt kaasata koduperenaisi, üliõpilasi, pensionäre ja invaliide tööle mittetäieliku tööpäeva või -nädalaga.

Tõsta kaupade tootmise ja realiseerimise ning teenuste osutamisega tegelevate töötajate töö prestiiži. Kasvatada neis kohusetunnet ja suurt moraalset vastutust oma töö eest, taktitundelist ja tähelepanelikku suhtumist inimestesse ning leppimatust distsipliinirikikumiste, raiskamise, kadude ja riisumiste ning muude kuritarvituste vastu. Taotleda, et iga töötaja töötaks oma töökohal ausalt, kohusetundlikult, loovalt ja täie jõuga. Parandada sotsialistliku võistluse korraldust ja suurendada selle efektiivsust.

VII. Tarbekaupade tootmise ja realiseerimise ning teenindussfääri juhtimise täiustamise küsimused

Välja töötada ja ellu rakendada abinõud majandamismehhanismi edasiseks täiustamiseks ning tööstus-, kaubandus- ja teenindusettevõtete ja -organisatsioonide huvi ja vastutuse suurendamiseks elanike kauba- ja teenusvajaduste täielikuma rahuldamise eest. Arvestada seejuures kerge- ja kohalikus tööstuses, teeninduses ja muudes eriharudes korraldava majanduseksperimendi tulemusi.

Tarbekaupu tootvate tööstuse tootmiskoondiste (ettevõtete) majandustegevuse hindamisel ja selle majanduslikul stimuleerimisel lähtuda eelkõige toodangu hankeplaani täitmisest koguse, sortimendi ja kvaliteedi osas ning lepingukohustustes ettenähtud tähtjaks.

Teenindusettevõtete ja -organisatsioonide ning teenindussfääri teiste ettevõtete ja organisatsioonide majandustegevuse hindamisel suurendada

teenuste realiseerimise üldmahu näitaja osatähtsust, tuues eraldi välja elanike poolt tasutavad teenused ning teenused, mida on vaja kiiresti arendada või millel on suur sotsiaalne tähtsus. Arvestada elanikele teenuste osutamise ülesannete täitmist tööstus-, ehitus-, transpordi-, põllumajandus- ning muude ettevõtete ja organisatsioonide poolt nende töö hindamisel ja sotsialistlikust võistlusest kokkuvõtete tegemisel.

Täiustada plaani- ja aruandenäitajate süsteemi. Laialdasemalt kasutada planeerimisel majandusnormatiive.

Parandada tarbekaupu tootvate koondiste ja ettevõtete ning kaubanduse ja teeninduse juhtimise organisatsioonilist struktuuri.

Tagada juhtimise tsentraliseeritud, harukondliku, territoriaalse ja programmprintsipi ühitamine.

Välja töötada ja juurutada teenindussfääri eriharude juhtimise geneaalskeemid. Näha seejuures ette kaasata elanikele mitmesuguste teenuste osutamisele tööstus-, ehitus-, transpordi-, põllumajandus- ning muid ettevõtteid ja organisatsioone, olenemata nende spetsialiseerumisest ja ametkondlikust alluvusest. Tagada kehtestatud korras kooperatiivsete ja teiste ühiskondlike organisatsioonide osavõtt selliste teenuste osutamisest.

Parandada elanike kauba- ja teenusenõudluse uurimist ja prognoosimist.

Töötada välja elanike vajaduste ja nõudluse kujundamise teaduslik-metoodilised ja sotsiaalsed aspektid, arvestades tähtsamate inimtegevuse sfääride arendamist, ning teaduslikud soovitusel nõudluse prognoosimise osatähtsuse suurendamise kohta tarbekaupade tootmise ja realiseerimise ning teenindussfääri arendamise planeerimises.

Näha kaubandus- ja tööstusorganite vahelistes pikaajalistes kokkulepetes ette abinõud mõningate kaubagruppide sortimendi arendamiseks.

Tõhustada tööstuse ja kaubanduse koostööd kaupade tootmise ja realiseerimise korralduse ning elanike nõudluse täielikumana rahuldamise küsimuste lahendamisel. Koostada tootmiskoondiste (ettevõtete) tarbekaupade tootmise aasta- ja viie aasta plaane tööstus- ja kaubandusettevõtete vahel sõlmitavate kokkulepete ja lepingute alusel ning suurendada nende vastastikust vastutust.

Suurendada tarbekaupade hulgemüügilatade efektiivsust. Korraldada laataldel kaupade tootmiseks kasutatava toorme, materjalide ja komplekteeritavate toodete müük.

Praktiseerida kaupade valmistamiseks vajaliku toorme, materjalide ja komplekteeritavate toodete tootjate ja tarbijate vaheliste pikaajaliste kokkulepete ja aastalepingute sõlmimist.

Suurendada finants- ja krediidihoobade osatähtsust tarbekaupade tootmise ja realiseerimise ning teenindussfääri arendamises. Aktiivsemalt kasutada pangalaenu kaupade tootmise ja teenindussfääri arendamise ning kaupade ja elanike teenindamise kvaliteedi parandamise abinõude rakendamiseks.

Tõhusamalt stimuleerida parema sortimendi ja kvaliteediga ning uute tarbimisomadustega kaupade tootmist, väikepakendis kaupade väljalaske

suurendamist ning uute teenuste ja teenindusvormide arendamist elanike eri gruppide vajadusi arvestades.

Suurendada riiklike standardite osatähtsust tarbekaupade kvaliteedi parandamises, teeninduskultuuri tõstmises ja tarbekaupade sortimendi uuendamises.

Tagada elanikele osutatavate olme-, kommunaal- ja muude teenuste kvaliteedi kontrollimise vormide ja meetodite täiustamine.

Parandada töökorraldust ja -tasustamist kaupu tootvates ja realiseerivates ning elanikke teenindavates koondistes, ettevõtetes ja organisatsioonides. Laialdasemalt juurutada töökorralduse ja töö stimuleerimise brigaadi- ja lepinguvormi.

Aktiivselt kasutada ENSV Rahvamajanduse Saavutuste Näitust töökollektiivide ning Eesti NSV ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste poolt tarbekaupade tootmise ja realiseerimise ning teenindussfääri arendamisel omandatud eesrindlike kogemuste levitamiseks.

* *
*

«Eesti NSV-s tarbekaupade tootmise ja teenindussfääri arendamise kompleksprogramm aastaiks 1986—2000» kajastab iga nõukogude perekonna eluliselt tähtsaid hube ning näeb ette vabariigi elanike vajaduste rahuldamise uuel, kvalitatiiivselt kõrgemal tasemel, mis vastab ühiskondliku tootmise kasvanud võimalustele ja sotsiaalse elujärje edasise täiustamise ülesannetele. Hoolitsus inimese ja tema vajaduste täielikuma rahuldamise eest peab olema partei-, nõukogude, ametiühingu- ja komsomoliorganisatsioonide pideva tähelepanu objektiks.

EKP linna- ja rajoonikomiteedel, Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel, linnade ja rajoonide täitevkomiteedel ning liidulise alluvusega koondistel, ettevõtetel ja organisatsioonidel tuleb tõsta tarbekaupade tootmise ja realiseerimise ning teenindussfääri parteilise ja majandusliku juhtimise taset, suurendada kaadri vastutust kaubandusvõrgu mitmekesiste kaupadega varustamise ja elanike parema teenindamise eest, laialdaselt hoogustada sotsialistlikku võistlust programmis püstitatud ülesannete edukaks täitmiseks ning seada sisse tõhus kontroll programmi realiseerimise üle. Teha aktiivsemalt organiseerimis- ja kasvatustööd tarbekaupu tootvate ja realiseerivate ning elanikke teenindavate ettevõtete kollektiivides.

Käsitada programmis püstitatud ülesandeid minimaalsetena. Selle realiseerimise käigus selgitada välja reserve ja täiendavaid võimalusi kaupade tootmise ja teenuste osutamise mahu suurendamiseks teaduse ja tehnika progressi saavutuste ning tootmise edasise intensiivistamise alusel.

Kommunistliku Partei ja Nõukogude riigi kõik jõupingutused meie maa majandusliku ja sotsiaalse arengu kiirendamisel on lõppkokkuvõttes suunatud sellele, et kõrvalekaldumatult tõsta rahva elujärge, parandada nõukogude inimeste elu kõiki külgi ning luua soodsad tingimused isiksuse harmooniliseks arenguks.

EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu on kindlalt veendunud, et töölised, kolhoosnikud, kõik meie vabariigi töötajad annavad oma ennatsalgava ja viljaka tööga väärilise panuse NSV Liidu majandusliku võimsuse tugevdamisse ning teevad kõik vajaliku programmi edukaks ellurakendamiseks.

EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU JA EESTI NSV AMETIÜHINGUTE NÕUKOGU MÄÄRUS

109 Sm. E.-R. Hõbe autasustamise kohta

Eesti NSV Ministrite Nõukogu ja Eesti NSV Ametiühingute Nõukogu määravad:

Kauaaegse kohusetruu töö ja aktiivse osavõtu eest ühiskondlikust elust ning seitsmekümnenda sünnipäeva puhul autasustada ENSV Justiitsministeeriumi vanemkonsultanti Edgar-Rudolf Jaani p. Hõbe Eesti NSV Ministrite Nõukogu ja Eesti NSV Ametiühingute Nõukogu aukirjaga.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu
esimehe esimene asetäitja

I. TOOME

Eesti NSV Ametiühingute Nõukogu
esimees

N. JOHANSON

Tallinn, 5. märtsil 1986. Nr. 109.

EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU JA EESTI NSV AMETIÜHINGUTE NÕUKOGU MÄÄRUS

110 Sm. V. Faidenko autasustamise kohta

Eesti NSV Ministrite Nõukogu ja Eesti NSV Ametiühingute Nõukogu määravad:

Kauaaegse kohusetruu töö ja aktiivse osavõtu eest ühiskondlikust elust ning kuuekümnenda sünnipäeva puhul autasustada Eesti Vabariikliku Tekstiilikaupade Hulgikaubanduse Baasi «Eesti Tekstiil» direktorit Vassili Grigori p. Faidenko t Eesti NSV Ministrite Nõukogu ja Eesti NSV Ametiühingute Nõukogu aukirjaga.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu
esimehe esimene asetäitja

I. TOOME

Eesti NSV Ametiühingute Nõukogu
sekretär

J. TIIGI

Tallinn, 13. märtsil 1986. Nr. 120.

EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU
JA EESTI NSV AMETIÜHINGUTE NÕUKOGU MÄÄRUS

111 Sm. V. Saare autasustamise kohta

Eesti NSV Ministrite Nõukogu ja Eesti NSV Ametiühingute Nõukogu määravad:

Kauaaegse kohusetruu töö eest põllumajanduses, aktiivse osavõtu eest ühiskondlikust elust ja kuuekümnenda sünnipäeva puhul autasustada Viljandi Rajooni Agrotööstuskombinduse peagronoomi, Eesti NSV teenelist agronoomi Villo Augusti p. Saart Eesti NSV Ministrite Nõukogu ja Eesti NSV Ametiühingute Nõukogu aukirjaga.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu
esimehe esimene asetäitja

Eesti NSV Ametiühingute Nõukogu
sekretär

I. TOOME

J. TIIGI

Tallinn, 13. märtsil 1986. Nr. 121.

INDEKS 78280

Väljaandja: Eesti NSV Ministrite Nõukogu Asjadevalitsus.

Trükkida antud 27. 03. 1986. Trükipoognaid 1,75. Arvestuspoognaid 2,1. Tellimuse nr. 442.

ENSV MN Asjadevalitsuse Trükikoda, Tallinn.

EESTI

AR

86-5382
25.5.86

Kontrollkoostöö